

Аркуш 1 із 4-х

Вих. ВА 13/001

**ПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ
БЛАЖЕННІШОГО СВЯТОСЛАВА
ДО ДУХОВЕНСТВА, МОНАШЕСТВА І МИРЯН
З НАГОДИ РОКУ ВІРИ**

«Один Господь, одна віра, одне Хрещення» (Еф. 4, 5).

*Високопреосвященним і Преосвященним Архієпископам та Митрополитам,
боголюбивим єпископам, всечесному духовенству, преподобному монашеству,
возлюбленим братам і сестрам, в Україні та на поселеннях у світі суцям*

Дорогі в Христі!

Кожен рік нашого життя наближає до нас майбутнє і водночас живить пам'ять про минуле. Рік 2013-й – і новий, і водночас пам'ятний. У цьому благословенному році матір Церква запрошує своїх синів і дочок замислитися над великим даром віри як цінним скарбом християнської істини та духовно-моральної практики.

Вірою ми пізнаємо своє духовне коріння. Для нашої Української Греко-Католицької Церкви цей рік має особливе значення, бо дає нагоду згадати видатну подію далекого 988 року від Різдва Христового, коли ми прийняли Володимирове Хрещення. Усвідомлюючи кардинальне значення віри, нам слід насамперед подякувати Богові за цей Його дорогоцінний дар, яким ми просвітилися і преобразилися 1025 років тому на березі Дніпра – українського Йордану. Це також добра нагода проаналізувати, яке місце посідає християнська віра в нашому побуті, та, краще пізнавши основні її постулати, надихнути ними своє життя і діяльність.

1. Прикмети християнської віри

Зазвичай, коли говоримо, що людина в щось вірить, то маємо на увазі її переконання, існування чи правдивість яких неможливо довести експериментальним способом. Коли ж ведемо мову про християнську віру, то йдеться не просто про переконання в існування якогось вічного принципу буття, чогось хоч і невидимого, але дійсного, а передусім про віру в Триєдиного Бога: Отця, і Сина, і Святого Духа, – якою людина відповідає на Його бажання пригорнути її, даруючи Життя. Ми ставимося до Бога не як до далекого і непізнаваного об'єкта, а довіряємо Йому як люблячому Отцеві, який кличе нас до себе, запрошуючи стати причасниками спільноти Божої любові, обдаровуючи своєю силою з висоти – благодаттю, та посилаючи справжнє пізнання невидимих речей. Вірити – означає вповні відкритися до Божого дару любові, зверненого до Його творіння.

Запрошення до участі в Божому житті можна помітити в самій природі людини, яка створена на образ і подобу Божу. Навіть коли, понівечена гріхом, людина втрачає цю Божу подобу, вона все ж таки не може втратити прагнення до високих речей, до надприродного буття. Історія людства перед вочленням Ісуса Христа є образом пошуку Бога людиною, яка не хоче задовольнятися своїм нужденним існуванням, а стремить знайти порятунку і сенс

поза межами цього світу. Відповідаючи на це прагнення людини, «багато разів і багатьма способами Бог говорив колись до батьків наших» (Євр. 1, 1); Він не покидає її, а сам поспішає на допомогу і, як пише християнський апологет Климент Олександрійський, зокрема дарує їй прагнення Істини як інструмент богопізнання. Тому й тепер людський розум, сягаючи країв Усесвіту, одночасно усвідомлює свою обмеженість та відкриває для себе Того, хто «раніш усього, і все існує в Ньому» (Кол. 1, 17) і хто «тримає все рукою своєю» (пор. Акафіст до Пресвятої Богородиці, Ікос 12). Господь чіткіше об'являє себе в людській історії, даючи вибраному ізраїльському народові Мойсеїв Закон і посилаючи йому пророків. А вкінці «Бог бо так полюбив світ, що Сина свого єдиного родного дав, щоб кожний, хто вірує в Нього, не загинув, а життям вічним» (Ів. 3, 16).

Воскреслий Господь наш Ісус Христос – засновник і підстава нашої віри, бо, як зауважує святий апостол Павло, «коли Христос не воскрес, то марна проповідь наша, то марна й віра ваша» (1 Кор. 15, 14). Він «учора і сьогодні – той самий навіки» (пор. Євр. 13, 8), тому вже дві тисячі років християнська віра дозволяє віруючим жити з відчуттям безнастанної присутності нашого Господа. З цієї віри християнин черпає відвагу укладати своє земне життя за Божими законами – «життя будучого віку», а тому з надією дивитися в завтрашній день і водночас входити в нього. Така віра проростає в надії, щоб плодоносити любов'ю.

І саме тому, що віра є Божим даром та натхненною Святим Духом відповіддю на Божий поклик, кожен із нас повинен ставитися до неї з великою відповідальністю: її треба плекати і розвивати, живлячи спочатку «молоком» початкової катехизи, а відтак «твердою стравною» (пор. 1 Кор. 3, 2) участі в таїнственному житті Церкви. Іншими словами, кожному з нас треба щодня зростати та утверджуватися у своїй вірі: читати Святе Письмо – Боже Слово до людини – і пильно вивчати християнські правди віри, перебувати в особистій та спільнотній молитві...

«Праведник з віри своєї буде жити», – сказав ще пророк Авакум (2, 4) і часто підкреслював святий апостол Павло (пор. Рим. 1, 17; Гал. 3, 11; Фил. 3, 9). Тому наша віра має стати для нас джерелом любові до ближнього та основою праведного християнського життя. Крім пізнання віри, маємо жити і ділитися нею поза храмом чи рідною домівкою, вносити її в культурне, суспільно-політичне й економічне життя. Сам Господь заохочує нас до цього: «Так нехай світить перед людьми ваше світло, щоб вони, бачивши ваші добрі вчинки, прославляли вашого Отця, що на небі» (Мт. 5, 16).

2. Віра вчора, сьогодні і завтра

Христос, котрий є Господом історії, об'єднує у часі всіх вірних нашої Церкви – від апостола Андрея і Папи Климента, через святих Кирила і Методія, святого рівноапостольного князя Володимира, святих страсотерпців, преподобних, мучеників та ісповідників, аж до сьогодні – в єдиний Божий народ у всьому світі з центром на київських горах. Проповідь християнської віри неповторно лунала в Київській Церкві через візантійсько-слов'янське богослужіння, духовність і богослов'я та через народні звичаї і обряди. Завдяки цьому вона міцно вкоренилася та принесла свої численні плоди в Україні й на поселеннях. Тому будьмо ревні у сповідванні своєї християнської віри через наші древні церковні та народні традиції, щоб спадок віри був завжди живим і новим, а водночас «той самий навіки»!

Таїнство Володимирового Хрещення триває в історії і ми особисто сходимо в глибину хрещальної благодаті через Просвічення, Миропомазання і Євхаристію – три «кроки» християнського втаємничення. Як наші предки, просвітившись вірою, відкинули поганських ідолів, так і ми покликані з вірою в серці відкидати гріхи та всі підступи лукавого, що їх посилає нам сьогодні секуляризований світ. Як наші предки, помазані Святим Духом, збудували на вірі сімейне, суспільне й державне життя, так і ми покликані до нової євангелізації:

переображення силою Христового Євангелія цих же ділянок нашого життя, а також до євангелізації народів – привести до пізнання Істинного Бога та до світла християнської віри кожного, хто є поруч, і на рідній землі, і на землях поселень. Як наші предки в Євхаристії стали одним Тілом Христа, тобто Церквою, так і ми покликані усвідомити нашу сопричасну єдність із Богом і між собою. Ми – одне Тіло Христове – в Україні й на поселеннях.

Ще недавно Тіло Христової Церкви в Україні було «прибитим до хреста» переслідувань і репресій, було покладеним до гробу історії. Але нині наша Церква воскресла на радість усім її дітям. Ще остаточно невідомо, перед якими новими викликами доведеться стати в майбутньому, але ми знаємо, що, незважаючи на будь-що, маємо поступати згідно з закликком апостола: «Як, отже, ви прийняли Господа Ісуса Христа, так у Ньому перебувайте; вкорінені в Ньому, збудовані на Ньому і зміцнені в тій вірі, якої ви навчились, поступаючи в ній наперед з подякою (Кол. 2, 6–7)».

3. Наша відповідальність за віру

Тепер вже не наші батьки, діди і прадіди, а ми, діти XXI століття, переймаємо відповідальність за зростання у вірі, яку потрібно глибоко пізнавати, нею жити і нею ділитися з іншими. Так ми продовжимо й поглибимо віру предків, збагатимо вірою тих, що її шукають, а самі спасемо душі наші. Ці завдання є обов'язком усієї церковної спільноти.

Для кожної єпархії учителем віри є єпископ. Будучи наступником апостолів, він несе перед Богом найбільшу відповідальність за поширення Христової Благовісті там, де Церква його настановила. Він відповідає за передавання спадку віри в цілості, непорушності та чистоті. Допомогає єпископу священник. Він літургійно празнує віру Церкви, народжує у Святих Таїнствах нових дітей Божих, членів Церкви, відповідає за навчання віри у своїй церковній спільноті, дбає про служіння ближньому з душпастирською увагою до особи та відкритістю до кожного. Добрий священник старається, щоб парафіяльна громада була живою, тобто «місцем зустрічі з живим Христом».

У нинішньому секуляризованому та матеріалістичному світі особливе свідчення віри дає монашество. Живучи за євангельськими радами убогства, чистоти і послуху, богопосвячені особи власним прикладом проповідують про покликання кожного християнина до майбутніх благ Царства Божого. Їхнє найцінніше свідчення віри полягає в тому, що Богові варто цілковито довірити своє життя.

Християнська родина, як домашня Церква, перша школа молитви та християнської науки, є чи не найважливішим середовищем для передання віри та виховання в християнському житті. Батьки – це основні євангелізатори та апостоли віри для своїх дітей і перший приклад християнських чеснот. Тому вони мають пильно дбати про свій обов'язок виховувати дітей у християнському дусі, щоб обіцянка, висловлена під час святого Хрещення («Вірую Йому як Цареві і Богу!») принесла свій плід.

Гріх розділення християн суттєво послаблює автентичність християнського свідчення і є великою перешкодою на шляху поширення віри. Тому ми сумуємо з приводу втрати євхаристійного спілкування зі своїми братами у християнській вірі та прагнемо втілювати в життя Христову Заповідь: «Щоб усі були одно» (Ів. 17, 11), передусім у відносинах із синами та дочками колись єдиної Київської Церкви, яка була в сопричасті і з Римом, і з Константинополем та рештою християнського Сходу.

Крім наших хрещених братів і сестер, є ще багато людей, брак віри яких є місієним викликом для нас, християн. Тому всі ми маємо розвивати у собі місієне покликання, аби вогнем Святого Духа, який сьогодні єднає і скріплює нашу Церкву, поширювати світло Христового Євангелія до кожного, хто ще не прийняв Христа як свого Спасителя і Господа.

Наша віра повинна бути чинною в ділах любові й милосердя, як це нам нагадує апостол Яків: «Як тіло без душі мертво, так само й віра без діл мертва» (Як. 2, 26). Маємо нагоду практично виявити свою християнську віру через соціальне служіння. Ставлення до

потребуючих є найкращим дзеркалом нашої духовної зрілості, тому плекаймо в собі чесноту християнського милосердя, щоб очима віри вміти розпізнати у нашому ближньому лик Христа.

Дорогі в Христі!

Цим пастирським листом я прагнув скріпити всіх у переконанні про цінність дару віри, яку з роду в рід передавали нам наші предки і яку ми прийняли в таїнстві Хрещення. З нагоди цього ювілейного року, Року віри, заохочую взяти участь у різних заходах – конференціях, прощах, урочистостях та інших ініціативах, які ми разом звершуватимемо на парафіяльному, єпархіальному, митрополичому та загальноцерковному рівнях. Пізнаваймо нашу християнську віру, зростаймо в ній, ділімося нею, робімо все, щоб, освячені та оживлені нею, ми змогли передати цей дорогоцінний спадок живим і цілісним для майбутніх поколінь!

Благословення Господнє на вас!

† СВЯТОСЛАВ

Дано в Києві, при Патріаршому соборі Воскресіння Христового,
26 грудня/8 січня, на свято Собору Пресвятої Богородиці

Отцям-душпастирям доручаємо зачитати вірним це Послання після кожної Божественної Літургії в понеділок, 14 січня, у день празника Обрізання Господа Бога і Спаса нашого Ісуса Христа.